

Kuulutus 28.1.2026:

Aloite seurakuntajaon muuttamisesta ja seurakuntayhtymän lakkauttamisesta

Joensuun ja Rantakylän seurakuntaneuvostot ovat kokouksissaan 21.1.2026 tehneet Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulille ja edelleen Kirkkohallitukselle kirkkolain 2 luvun 14 §:n mukaiset yhtenevät seuraavan sisältöiset aloitteet seurakuntajaon muuttamisesta ja seurakuntayhtymän lakkauttamisesta.

Aloitteen sisältö

1. Enon, Joensuun, Pielisensuun, Pyhäselän, Rantakylän ja Vaara-Karjalan seurakunnat lakkaavat niiden yhdistyessä uudeksi seurakunnaksi 1.1.2028 niin, että seurakunnan alueena on nykyisen Joensuun kaupungin alue. Uuden seurakunnan nimi on Joensuun seurakunta.
2. Joensuun evankelisluterilainen seurakuntayhtymä lakkaa 1.1.2028 kun seurakuntayhtymään kuuluvat seurakunnat yhtyvät yhdeksi seurakunnaksi.
3. Uuden seurakunnan kirkkovaltuusto muodostetaan 1.1.2028 lukien 2026 pidettyjen seurakuntavaalien perusteella.
4. Seurakuntayhtymän omaisuus, velat ja muut vastaavat sitoumukset siirtyvät uuteen perustettavaan seurakuntaan (KL 2:15). Testamentilla tai lahjoituksen perusteella saatu omaisuus käytetään ehtojen mukaisesti asianomaisen seurakunnan hyväksi tai sen tehtävien mukaiseen toimintaan.
5. Mikäli seurakuntaneuvostot tekevät sopimuksia osa-aluehallinnon järjestämisestä tulevat ne voimaan samanaikaisesti kuin Kirkkohallituksen päätös seurakuntajaon muutoksesta (KJ 2:3).
6. Kirkkohallitus määrää, että täytäntöönpanoon liittyviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä mahdollisista valituksista huolimatta.

Joensuun evankelisluterilaisessa seurakuntayhtymässä on tutkittu erilaisia seurakuntarakenneratkaisuja toiminnan turvaamiseksi kaikissa seurakuntayhtymän kuudessa seurakunnassa.

Yhteisen kirkkoneuvoston kokous 26.3.2024 (§ 21): ”Tuomiokapituli katsoi, että ennen Vaara-Karjalan kirkkoherran viran valintaprosessista päättämistä tulisi Vaara-Karjalan seurakunnassa ja Joensuun seurakuntayhtymässä toteuttaa kattava selvitys niistä rakenteellisista vaihtoehtoista, joilla turvataan Vaara-Karjalan seurakunnan perustehtävän toteuttaminen harvaan asutussa ja pitkien välimatkojen seurakunnassa. Selvityksessä

tarkastellaan seurakuntien perustehtävän toteuttamista koko seurakuntayhtymän alueella myös tulevaisuudessa. Selvitys koskee koko seurakuntayhtymää, joskin Vaara-Karjalan seurakunnan tilanne ja tulevaisuus ovat erityistarkastelussa.”

Kokouksessaan 28.10.2025 (97 §) yhteinen kirkkoneuvosto lähetti rakenneselvityksen 2024–2025 loppuraportin Enon, Joensuun, Pielisensuun, Pyhäselän, Rantakylän ja Vaara-Karjalan seurakuntien seurakuntaneuvostoille tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

Joensuun seurakuntien rakenneselvityksen 2024–2025 laaja loppuraportti on KJ 2:1 §:n mukainen selvitys seurakuntajaon muuttamiseksi. Laajassa loppuraportissa todetaan, että yhden seurakunnan malli turvaa parhaiten kirkon tehtävän toteutumisen Joensuun alueella. Seurakuntayhtymän lakkauttaminen ja siihen kuuluvien seurakuntien yhdistäminen yhdeksi seurakunnaksi vahvistaa alueiden seurakunnallista toimintakykyä. Alueellisesti perustehtävien hoitaminen helpottuu, koska resurssit ovat yhteiset. Henkilöstöresurssit ovat käytössä koko seurakunnan alueelle, mikä mahdollistaa työn järjestämistä ja sijaisten hankintaa. Talouden näkökulmasta yhden seurakunnan mallissa toiminnan kohdistaminen ja suunnittelu on helpompaa, koska resurssit ovat yhteiset. Talouden kiristyessä suurempi toimintayksikkö antaa paremmat mahdollisuudet tehdä myös säästötoimenpiteitä.

Joensuun ja Rantakylän seurakuntaneuvostot ovat keskustelujensa ja laajan loppuraportin perusteella päätyneet esittämään aloitteen tekemistä, Enon, Joensuun, Pielisensuun, Pyhäselän, Rantakylän ja Vaara-Karjalan seurakuntien yhdistämisestä yhdeksi seurakunnaksi, jonka nimi olisi Joensuun seurakunta.

Rakenneselvityksen laajan loppuraportin perusteella seurakuntajaon muuttaminen on perusteltua. Muutos on kirkkolain 2 luvun 13 §:n mukaisesti kirkon tehtävän toteutumisen kannalta tarkoituksenmukainen ja se parantaa seurakuntien toimintakykyä ja toiminnan taloudellisuutta.

Aloitteen seurakuntajaon muuttamisesta voi tehdä seurakuntaneuvosto (KL 2:14). Aloite lähetetään yhteisen kirkkoneuvoston kautta yhteiselle kirkkovaltuustolle lausunnon antamista varten. Yhteinen kirkkovaltuusto lähettää seurakuntaneuvostojen aloitteet ja selvityksen (laaja loppuraportti) sekä oman lausunnon tuomiokapitulille. Aloite osoitetaan Kirkkohallitukselle (KL 2:11).

Seurakuntalaisille on viipymättä ilmoitettava seurakuntajaon muuttamisesta koskevasta aloitteesta (KL 2:14). Kuulutus on julkaistava yleisessä tietoverkossa (14 vrk) ja paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä tai vastaavassa sähköisessä julkaisussa. Kuulutus koskee kaikkia seurakuntayhtymän seurakuntia ja on julkaistava jokaisessa niissä (KL 10:28, KJ 10:2). Seurakuntalaisten on mahdollisuus jättää aloitteesta kannanotto tuomiokapitulille 14 päivän kuluessa aloitetta koskevan kuulutuksen julkaisusta.